

1975

« Ἡ Ὁμολογία Θυατείρων »

Ἐκδίδεται εὐλογία καὶ ἐγκρίσει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως

Κείμενον Α΄

Ἡ Ὁμολογία Θυατείρων*

Ἐκκλησις τοῦ Μητροπολίτου Φιλαρέτου
πρὸς τοὺς Προκαθημένους
τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν
καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους ὀρθοδόξους Ἱεράρχας

Παραγγέλλων εἰς ἡμᾶς νὰ διατηρῶμεν σταθερῶς ἐν πᾶσι τὴν διακηρυχθεῖσαν ὀρθόδοξον πίστιν ὁ ἅγιος Ἀπ. Παῦλος, ἔγραψε πρὸς τοὺς Γαλάτας: «*Ἀλλὰ καὶ ἂν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω*» (Γαλ. α΄ 8). Τὸν μαθητὴν του Τιμόθεον ἐδίδαξε νὰ παραμένῃ πιστὸς εἰς ὅσα τὸν ἐκατήχησε καὶ εἰς ὅσα ἐνεπιστεύθησαν εἰς αὐτόν, ὡς γνωρίζων καλῶς ὑπὸ ποίου ἐκατηχήθη ταῦτα (Β΄ Τιμ. γ΄ 14).

Τὰ ἀνωτέρω συνιστοῦν ἓνα *δείκτην*, τὸν ὁποῖον ἕκαστος ἱεράρχης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὀφείλει νὰ ἀκολουθῆ καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ὀφείλει ὑπακοὴν ἕνεκα τοῦ ὄρκου τῆς χειροτονίας του. Ὁ Ἀπόστολος γράφων σχετικῶς θέλει τὸν ἐπίσκοπον «*ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν*» (Τιτ. α΄ 9).

Εἰς τὸν παρόντα καιρὸν τῆς παγκοσμίου ἀμφιβολίας, συγχύσεως καὶ διαφθορᾶς ἀπαιτεῖται εἰδικῶς ἀπὸ ἡμᾶς νὰ ὁμολογῶμεν

τὴν ἀληθῆ διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ποῖος θὰ ἀκούσῃ καὶ εἰς πείσμα τῆς κυκλούσης ἡμᾶς ἀπιστίας. Ἐὰν πρὸς χάριν τῆς προσαρμογῆς εἰς τὰς πλάνας τοῦ αἰῶνος τούτου σιγήσωμεν περὶ τῆς ἀληθείας, ἢ δώσωμεν μίαν διεφθαρμένην διδασκαλίαν χάριν τῆς εὐαρεστίσεως τοῦ κόσμου, τότε πράγματι θὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς ποὺ ζητοῦν τὴν ἀλήθειαν λίθον ἀντὶ ἄρτου.

Ὅσον ὑψηλότερα ἴσταται αὐτὸς ποὺ ἐνεργεῖ παρομοίως, τόσον μεγαλύτερον εἶναι καὶ τὸ σκάνδαλον, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖται ὑπ' αὐτοῦ, καὶ μάλιστα αἱ συνέπειαι τοῦ. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν μεγίστην θλίψιν μᾶς προεκάλεσε ἡ ἀνάγνωσις τῆς καλουμένης «*Ὁμολογίας Θυατείρων*», ἡ ὁποία προσφάτως ἐκυκλοφορήθη εἰς τὴν Εὐρώπην μὲ τὴν ἰδιαιτέραν εὐλογίαν καὶ ἐπιδοκιμασίαν τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τοῦ Πατριάρχου τῆς Ἐκκλησίας Κων/λεως.

Γνωρίζομεν ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων (Λονδίνου) Ἀθηναγόρας εἶχε παρουσιάσει εἰς τὸ παρελθὸν σημεῖα ὁμολογητοῦ τῆς Ὁρθοδόξου ἀληθείας, καὶ συνεπῶς οὐδόλως ἀνεμένομεν ἀπ' αὐτὸν μίαν τοιαύτην ὁμολογίαν, ἡ ὁποία πόρρω ἀπέχει τῆς Ὁρθοδοξίας.

Παρὰ ταῦτα, ἐὰν τὸ γεγονός αὐτὸ ἦτο μόνον μία προσωπικὴ ἔκφρασις τοῦ ἰδίου, δὲν θὰ ἐγράφομεν. Παρεκινήθημεν εἰς τοῦτο περισσότερο, διότι ἐπὶ τῆς ἐργασίας αὐτῆς ἐναπόκειται ἡ σφραγὶς τῆς ἀποδοχῆς ὀλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας Κων/λεως, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Πατριάρχου Δημητρίου καὶ τῆς Συνόδου του. Ἐπὶ εἰδικοῦ Πατριαρχικοῦ πρωτοκόλλου ἀπευθυνομένου πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἀθηναγόραν ἀναφέρεται, ὅτι ἡ ἐργασία του ἐξητάσθη ὑπὸ εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς. Μετὰ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ πατριάρχης συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου, ἔδωκε τὴν εὐλογίαν του διὰ τὴν ἔκδοσιν «*τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς ἐργασίας*», ὡς γράφει. Συνεπῶς ἡ εὐθύνη διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ μεταφέρεται τώρα ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην Ἀθηναγόραν εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Κων/λεως.

Αἱ προηγηθεῖσαι ἡμέτεραι *Ἐπιστολαὶ τοῦ Πόνου* ἔχουν ἤδη ἐκφράσει τὴν θλίψιν ποὺ μᾶς κατέλαβεν, ὅταν ἀπὸ τὸν θρόνον τῶν ἁγίων Χρυσοστόμου, Πρόκλου, Ταρασίου, Φωτίου καὶ πολλῶν ἄλλων ἁγίων Πατέρων, ἀκούομεν μίαν διδασκαλίαν, τὴν ὁποίαν χωρὶς ἀμφιβολίαν οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι θὰ κατεδίκαζον καὶ θὰ παρέδιδον εἰς τὸ ἀνάθεμα.

Εἶναι θλιβερόν νὰ γράφεται τὸ ἀνωτέρω. Πόσον θὰ νύχόμεθα νὰ ἠκούομεν ἀπὸ τὸν Θρόνον τῆς Ἐκκλησίας Κων/λεως, ἡ ὁποία ἐγέννησε τὴν ἡμετέραν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν, ἕνα μῆνυμα τῆς χρηστότητος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁμολογίας τῆς ἀληθείας ἐν τῷ πνεύματι τῶν μεγάλων ἱεραρχῶν της. Μετὰ πόσης χαρᾶς θὰ ἀπεδεχόμεθα ἕνα τοιοῦτον μῆνυμα, τὸ ὁποῖον θὰ μετεδίδαμε πρὸς οἰκοδομὴν καὶ εἰς τὸ ἡμέτερον πλήρωμα. Ἀντιθέτως νῦν, μία μεγάλη θλίψις ἔχει προκληθῆ εἰς ἡμᾶς ἔνεκα ἀκριβῶς τῆς ἀνάγκης νὰ προειδοποιήσωμεν τὸ ποίμνιό μας, ὅτι ἀπὸ τὴν κάποτε πηγὴν τῆς Ὁρθοδόξου ὁμολογίας νῦν προέρχεται ἕνα σκανδαλωδὸς μῆνυμα διαφθορᾶς (τῆς ἀληθείας).

Ἐὰν κανεῖς ξεφυλλίσῃ τὴν «*Ὁμολογίαν Θυατείρων*», ἀλλοίμονον! ὑπάρχουν τόσαι ἐσωτερικαὶ ἀντιφάσεις καὶ ἀντορθόδοξοι σκέψεις, ὥστε ἐὰν ἤθελε τὰς ἀριθμήσει θὰ ἔπρεπε νὰ γράψῃ ἕνα ὀλόκληρον βιβλίον. Νομίζομεν ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τὸ πράξωμεν. Εἶναι ἰκανὸν δι' ἡμᾶς νὰ ὑπογραμμίσωμεν τὸ κύριον σημεῖον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐρείδεται καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου προέρχεται ἡ ἀντορθόδοξος διδαχὴ, ἡ ὁποία περιέχεται εἰς τὴν ὁμολογίαν ταύτην.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθναγόρας εἰς ἓν σημεῖον (σ. 60) γράφει πολὺ δικαιολογημένα, ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ πιστεύουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία των εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἥτις καὶ κατέχει τὴν πληρότητα τῆς καθολικῆς ἀληθείας. Ὁ αὐτὸς ἐπίσης ἀναγνωρίζει ὅτι αἱ ἄλλαι ὁμολογίαι δὲν ἔχουν διατηρήσει αὐτὴν τὴν πληρότητα. Ἀλλὰ περαιτέρω, φαίνεται ὅτι ἐλπυσμένη, ὅτι κάθε διδασκαλία, ἥτις ἀφίσταται τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀληθείας, δι' αὐτὸ καὶ μόνον εἶναι ἐσφαλμένη. Οἱ ἀνήκοντες εἰς θρησκευτικὴν κοινότητα ποὺ ὁμολογεῖ μίαν τοιαύτην διδασκαλίαν, εἶναι ἤδη χωρισμένοι τῆς μιᾶς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθναγόρας βεβαίως τὸ ἀναγνωρίζει αὐτό, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἀρχαίους αἵρετικούς, ὡς ἦσαν οἱ Ἀρειανοί, ὅταν ὁμως ὀμιλῇ περὶ τῶν συγχρόνων του, δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω. Ἀναφορικῶς λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς (τοὺς συγχρόνους), μᾶς προσκαλεῖ νὰ ἔχωμεν ὡς ὀδηγοὺς οὐχὶ τὴν ἀρχαίαν Παράδοσιν καὶ τοὺς Κανόνας, ἀλλὰ «*τὴν νέαν διάθεσιν, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ σήμερον μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν*» (σ. 12) καὶ «*τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν*» (σ. 11).

Τυγχάνει ὁμως αὐτὸ σύμφωνον πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἁγίων Πατέρων; Ἄς ἀναμνησθῶμεν τοῦ α΄ Κανόνος τῆς Ζ΄ Οἰκ. Συνόδου, ὁ ὁποῖος μᾶς δίδει ἓνα τελείως διαφορετικὸν κριτήριον ἀναφορικῶς πρὸς τὴν σκέψιν καὶ ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας μας. «*Τοὺς τὴν ἱερατικὴν λαχοῦσιν ἀξίαν*» γράφει, «*μαρτύριά τε καὶ κατορθώματα αἱ τῶν Κανονικῶν Διατάξεων εἰσιν ὑποτυπώσεις*». Καὶ περαιτέρω: «*...τοὺς θείους Κανόνας ἐνστερνίζομεθα, καὶ ὀλόκληρον τὴν αὐτῶν διαταγὴν καὶ ἀσάλευτον κρατύνομεν, τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν σαλπύγγων τοῦ Πνεύματος πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν τε ἐξ ἁγίων Οἰκ. Συνόδων, καὶ τῶν τοπικῶς συναθροισθεισῶν ἐπὶ ἐκδόσει τοιούτων διαταγμάτων, καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν· ἐξ ἑνὸς ἅπαντες καὶ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος αὐγασθέντες, ὥρισαν τὰ συμφέροντα*».

Ἐν ἀντιθέσει καὶ προκλήσει πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀρχήν, εἰς τὴν «*Ὁμολογίαν Θυατείρων*» ἡ ἔμφασις γίνεται συνεχῶς ἐπὶ «*τῆς νέας διαθέσεως*». «*Οἱ Χριστιανοὶ σήμερον*», γράφει, «*ἐπισκέπτονται Ἐκκλησίας καὶ προσεύχονται μὲ ἄλλους Χριστιανοὺς διαφόρων παραδόσεων, μὲ τοὺς ὁποίους εἰς τὸ παρελθὸν ἦτο ἀπηνόρητον νὰ σχετίζωνται, διότι ἐθεωροῦντο αἰρετικοί...*» (σ. 12). Ἄλλὰ ποῖος ἦτο προηγουμένως αὐτός, ὁ ὁποῖος ἀπηνόρητευεν αὐτὰς τὰς προσευχάς; Δὲν ἦτο ἡ Ἁγία Γραφή, οἱ ἅγιοι Πατέρες, αἱ Οἰκ. Σύνοδοι; Καὶ τὸ θέμα εἶναι ὅτι μόνον *ἐκαλοῦντο* αἰρετικοὶ καὶ δὲν ἐθεωροῦντο τοιοῦτοι καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν;

Ἐο α΄ Κανὼν τοῦ Μ. Βασιλείου παρέχει ἓνα διαυγῆ ὄρισμὸν τῆς ὀνομασίας τῶν αἰρετικῶν: «*Οἱ παλαιοὶ (πατέρες) ὠνόμασαν (αἰρετικούς) τοὺς παντελῶς ἀπερρηγμένους καὶ κατ' αὐτὴν τὴν πίστιν παντελῶς ἀππλοτριωμένους*». Δὲν ἀναφέρεται τοῦτο ἀκριβῶς εἰς ἐκείνας τὰς δυτικὰς ὀμολογίας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐκπέσει τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας; Ὁ ἅγιος Ἀπ. Παῦλος παραγγέλλει ἡμῖν: «*αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ*» (Τιτ. γ' 10), ἐνῶ ἡ «*Ὁμολογία Θυατείρων*» προσκαλεῖ ἡμᾶς εἰς μίαν μετ' αὐτῶν προσευχητικὴν κοινωνίαν.

Ἐο 45ος Ἀποστ. Κανὼν διατάσσει: «*Ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος αἰρετικοῖς συνευξάμενος μόνον, ἀφοριζέσθω...*». Ἐο 64ος Ἀπ. Κανὼν καὶ ὁ 33ος κανὼν τῆς Συνόδου τῆς Λαοδικείας ἀπαγορεύει νὰ λαμβάνωμεν εὐλογίας ἐξ αἰρετικῶν. Ἡ «*Ὁμολογία Θυατείρων*» ἀντιθέτως καλεῖ ἡμᾶς εἰς συμπροσευχὴν μετ' αὐ-

τῶν καὶ προχωρεῖ μάλιστα ἔτι περαιτέρω, ὥστε νὰ ἐπιτρέπη εἰς Ὁρθοδόξους χριστιανοὺς νὰ λαμβάνουν θείαν Κοινωνίαν καὶ νὰ τὴν δίδουν εἰς αὐτοὺς.

Ὁ ἴδιος ὁ Μητρ. Ἀθιναγόρας δίδει τὴν πληροφορίαν ὅτι, εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ὁμολογίαν μέγα μέρος ἐπισκόπων καὶ πιστῶν δὲν ἀναγνωρίζουν οὔτε τὸν ἐπισκοπικὸν βαθμὸν, οὔτε τὴν ἀγιότητα τῶν Οἰκ. Συνόδων, οὔτε τὴν μεταποίησιν τῶν Τιμίων Δώρων εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν, οὔτε ἄλλα μυστήρια, οὔτε τὴν τιμὴν τῶν ἁγίων λειψάνων. Ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεὺς τῆς «Ὁμολογίας» ὑποδεικνύει τὰ ἄρθρα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας, εἰς τὰ ὁποῖα τὰ ἀνωτέρω ἀναφέρονται. Εἰσέτι δὲ καταφρονῶν πάντα ταῦτα, ἐπιτρέπει εἰς τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανοὺς νὰ λαμβάνουν Θ. Κοινωνίαν ἀπὸ τοὺς Ἀγγλικανοὺς καὶ τοὺς Καθολικοὺς, καὶ εὕρισκε ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ μεταλαμβάνουν αὐτοὺς εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Ποῦ στηρίζεται αὐτὴ ἡ ἐνέργεια; Ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῶν ἁγίων Πατέρων; Ἐπὶ τῶν Κανόνων; Οὐχί! Ἡ μόνη δικαιολογία δι' αὐτὸ εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἀντικανονικότης αὕτη ὑφίσταται μὲν, ἀλλὰ συγχρόνως ὑπάρχει καὶ μία «φιλία», ἡ ὁποία ἐξεδηλώθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανῶν πρὸς τοὺς Ὁρθοδόξους.

Ἐν τούτοις, ἀνεξαρτήτως ποῖαν θέσιν λαμβάνει κάποιος πού ἐπιτρέπει μίαν ἀπαγορευμένην ὑπὸ τῶν Κανόνων πράξιν, καὶ ἀνεξαρτήτως τί εἶδους φιλία ἔχει ἐμπνεύσει αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν, αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ δικαιώσῃ μίαν πράξιν καταδικαζομένην ὑπὸ τῶν Κανόνων. Τί ἀπάντησις θὰ δοθῇ εἰς τὸν οὐράνιον Κριτὴν ὑπὸ τῶν Ἱεραρχῶν πού συμβουλευοὺν τὰ πνευματικά των τέκνα νὰ λαμβάνουν ἀντὶ τῆς ἀληθοῦς κοινωνίας, αὐτὴν, τὴν ὁποῖαν συχνὰ ὁ προσφέρων ταύτην δὲν ἀναγνωρίζει ὡς Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ;

Μία τοιαύτη παρανομία προέρχεται ἀπὸ τὴν τελείως αἰρετικὴν, Προτεσταντικὴν ἢ -διὰ νὰ ἐκφρασθῶμεν εἰς τὴν σύγχρονον γλῶσσαν- οἰκουμενιστικὴν διδασκαλίαν τῆς «Ὁμολογίας Θυατείρων» περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Δὲν βλέπει αὕτη ὅρια εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. «*Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα*» διαβάζομεν εἰς αὐτήν, «*εἶναι περισσότερον δύναμις καὶ ἐνεργεῖ μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Δι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία ἔχει ὅρια, ἀλλὰ διηνεκῶς ἐπεκτείνονται· ἔχει θύρα, ἀλλὰ ὄχι τοίχους*» (σ. 77).

Ἄλλὰ ἐὰν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐνεργεῖ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, τότε διατὶ ἦτο ἀναγκαῖον νὰ ἔλθῃ ὁ Σωτὴρ εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ τὴν ιδρύσῃ; Ἡ φροντὶς διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ὁμολογίαν τῆς αὐθεντικῆς ἀληθείας, μία φροντὶς ἢ ὁποῖα ἔχει διαβιβασθῆ εἰς ἡμᾶς διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ ἁγίων Πατέρων, καταντᾷ περιττὴ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐκδοχῆς.

Καίτοι ἡ «Ὁμολογία» λέγει, εἰς τὴν σελ. 60, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δύναται *«δικαίως νὰ διεκδικήσῃ εἰς τὴν στιγμήν αὐτὴν τῆς Ἱστορίας, ὅτι εἶναι ἡ Μία Ἐκκλησία, τὴν ὁποῖαν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἵδρυσεν ἐπὶ τῆς γῆς»*, δὲν βλέπει οὐδεμίαν ἀναγκαιότητα ἀδιαφθόρου διατηρήσεως τῆς πίστεώς της, ἐπιτρέπων διὰ τοῦτο τὴν συνύπαρξιν ἀληθείας καὶ πλάνης. Εἰς πείσμα τῶν λόγων τοῦ Ἀποστόλου, ὅτι ὁ Χριστὸς παρέστησεν Αὐτῷ ἑαυτὴν *«ἐνδοξον τὴν Ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων»* (Ἐφ. ε' 27), ἡ «Ὁμολογία Θυατείρων» παρουσιάζει τὴν Ἐκκλησίαν ὡς ἐνοῦσαν ἐν ἑαυτῇ ἀμφότερα, ἀλήθειαν καὶ ὅ,τι ἔχει ἢ ἰδίᾳ ἀναγνωρίσει ὡς ἀποστασίαν, δηλαδὴ τὴν αἵρεσιν, καίτοι ἡ τελευταία ἔκφρασις δὲν χρησιμοποιεῖται ἐνταῦθα.

Ἡ ἀπόρριψις μᾶς τοιαύτης διδασκαλίας ἔχει διαυγῶς ἐκφρασθῆ εἰς τὴν περίφημον *«Ἐπιστολὴν τῶν Πατριάρχων τῆς Ἀνατολῆς»*, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν: *«Ὁμολογοῦμεν ἄνευ ἀμφιβολίας ὡς σταθερὰν πίστιν, ὅτι ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ σφάλῃ ἢ πλανηθῆ καὶ νὰ ἐκφέρῃ τὸ ψεῦδος εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀληθείας, διότι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, πάντοτε ἐνεργὸν διὰ μέσου τῶν Πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι πιστῶς τὴν ὑπηρετοῦν, διατηρεῖ αὐτὴν μακρὰν πάσης πλάνης»* (12).

Ὁ συγγραφεὺς τῆς «Ὁμολογίας Θυατείρων», ὑπέικων εἰς τὸ νέον δόγμα τῆς εὐαρεστήσεως τῶν καιρῶν, λησμονεῖ τελείως τὴν παραγγελίαν τοῦ Σωτῆρος, τὴν λέγουσαν: *«ἐὰν ὁ ἀδελφὸς καὶ τῆς Ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης»* (Ματθ. ιν' 17), καὶ τὴν παρομοίαν παραγγελίαν τοῦ Ἀποστόλου: *«Αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ»* (Τιτ. γ' 10).

Ὅθεν μετὰ μεγίστης θλίψεως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ καλουμένη «Ὁμολογία Θυατείρων» ἀντηχεῖ ἐκ τῆς Κων/λεως οὐχὶ τὴν φωνὴν τῆς ὀρθοδόξου ἀληθείας, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν φωνὴν τῆς ὁσημέραι ἐπεκτεινομένης πλάνης τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.

Ἄλλα τί θὰ γίνῃ τώρα μὲ αὐτοὺς ποὺ «τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος;» (Πραξ. κ' 28). Ἡ ἀνωτέρω ἐσφαλμένη διδαχὴ, ἐπισήμως διακηρυχθεῖσα ἐν τῷ ὄνοματι τῆς καθόλου Ἐκκλησίας τῆς Κων/λεως, θὰ παραμείνῃ χωρὶς διαμαρτυρίας ἐκ μέρους τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ Θεοῦ; Θὰ συνεχισθῆ εἰσέτι, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἡ *προδοσία τῆς ἀληθείας διὰ τῆς σιωπῆς*;

Μὲ τὸ νὰ εἶμαι ὁ νεώτατος ἀπ' αὐτοὺς ποὺ προεδρεύουν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, νύχόμεθα καὶ ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἠκούομεν τὰς φωνὰς τῶν πρεσβυτέρων ἡμῶν, προτοῦ ὀμιλήσωμεν δημοσίᾳ. Ἄλλὰ μέχρι τῆς στιγμῆς ἡ φωνὴ αὐτὴ δὲν ἠκούσθη. Ἐὰν δὲν ἔχουν γνωρίσει εἰσέτι τὸ περιεχόμενον τῆς «Ὁμολογίας *Θυατείρων*», τοὺς ἰκετεύομεν νὰ μελετήσουν αὐτὴν προσεκτικῶς καὶ νὰ μὴ τὴν ἀφήσουν ἄνευ καταδίκης.

Εἶναι φοβερὸν καὶ μόνον τὸ ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναφερθοῦν εἰς ἡμᾶς οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου, οὓς ἀπνύθυνε πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Λαοδικείας: «*Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ, οὔτε ζεστός· ὄφελον ψυχρὸς ἢς ἢ ζεστός· οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ζεστός οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου*» (Ἀποκαλ. γ' 15-6).

Προειδοποιοῦμεν τὸ ποίμνιόν μας καὶ ἐνημεροῦντες τοὺς συμποιμενάρχας μας, καλοῦμεν αὐτοὺς εἰς ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας μας, ἔνεκα τῆς κοινῆς εὐθύνης διὰ τὸ ποίμνιόν μας ἐνώπιον τοῦ οὐρανοῦ ἀρχιποίμενος. Ἰκετεύομεν αὐτοὺς νὰ μὴ καταφρονήσουν τὴν προειδοποίησίν μας καὶ οὕτω μία φανερὰ ἀκρωτηρίασις τῆς Ὁρθοδόξου διδασκαλίας, παραμείνῃ χωρὶς κατηγορίαν καὶ καταδίκην.

Ἡ εὐρεῖα κυκλοφορία τῆς Ὁμολογίας μᾶς παρεκίνησε νὰ πληροφορήσωμεν ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τὴν θλίψιν μας. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἡ κραυγὴ μας αὕτη θὰ εἰσακουσθῆ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου τῆς ἐν Διασπορᾷ Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας,

† Μητροπολίτης Φιλάρετος

Νέα Ὑόρκη

Δεκέμβριος 6, 1975

(*) Βλ. **Καλλινίκου Ἱερομονάχου Ἀγιορείτου** (ἐπιμελ.), Ὁρθόδοξος Μαρτυρία
– Ἀντικομμουνιστικὰ κείμενα..., σελ. 62-68, Ἅγιον Ὄρος – Ἀθῆναι 1985.